

Arbetsgruppen för skolnätstuderingen och småbarnspedagogikens verksamhetsplatser

Hangö stad — våren 2026

Kort sammanfattning av arbetsgruppens arbete

Arbetsgruppen har under sina möten genomfört en övergripande kartläggning av Hangös skol- och daghemsnät samt analyserat elev- och barnprognoser, lokalernas nuvarande användning och personalresurseringen inom både grundläggande utbildning och småbarnspedagogik.

Genomgången av lokalerna visar att flera klassrum i Centralskolan/Keskuskoulu kan frigöras genom omorganisering och nödvändiga renoveringar. Detta skapar förutsättningar för att koncentrera verksamheten och minska antalet små enheter. Arbetsgruppen har identifierat att Lappvik skolorna kan avvecklas från 1.8.2027 och Hangöby skolorna från 1.8.2028, under förutsättning att erforderliga renoveringar i Centralskolan/Keskuskoulu färdigställs i tid.

Under innevarande fullmäktigeperiod (2026–2029) riktas fokus främst på lågstadier och förskolor, inklusive möjligheten att flytta årskurs 6 till högstadierna för att effektivisera användningen av både lärarresurser och undervisningsutrymmen. För nästa period (2029–2033) behandlas strukturen för högstadier, gymnasier och småbarnspedagogiken

För att säkerställa ett brett och faktabaserat underlag har arbetsgruppen kallat in expertis, bland annat chefen för intern service samt specialskolans rektor, och tagit del av deras analyser av utrymmesfrågor och specialundervisningens behov. Gruppen har även begärt en utredning över fastigheternas renoveringsskuld som stöd för de kommande investeringsbedömningarna.

Arbetsgruppen har vidare diskuterat specialundervisningens framtida organisering, inklusive möjligheten att inrätta en svenskspråkig enhet under Tita-Marian koulu samt behovet av anpassade lösningar för elever som inte klarar vanlig skolgång.

Förskoleverksamhet kan flyttas till Centralskolan/Keskuskoulu om utrymmen frigörs, och småbarnspedagogiken kan i framtiden eventuellt lämna Hangö norra daghem eller Hangöby daghem. Lappvik daghems placering i framtiden behöver vidare utredning.

1. Syfte och uppdrag

Arbetsgruppen har haft i uppdrag att ta fram en heltäckande analys av Hangö stads skolnät och småbarnspedagogikens verksamhetsplatser, med fokus på åtgärder under perioden 2027–2029 samt inriktningsbeslut för fullmäktigeperioden, 2029–2033. Rapporten sammanfattar nuläget, analyser, scenarier och preliminära rekommendationer baserat på arbetsgruppens PM och material från stadsfullmäktiges aftonskola (12.2.2026), kompletterat med offentligt tillgänglig bakgrundsinformation.

Arbetsgruppen kommer i sin utredning att ta ställning till tre primära huvudaspekter:

- framtida elevantal och -prognoser
- de befintliga skolbyggnaderna och småbarnspedagogikens byggnader
- tillgång till behörig undervisningspersonal

Arbetsgruppen tar ej ställning till följande aspekter:

- direkta pedagogiska lösningar
- oanvända byggnaders framtida användningsändamål

2. Nuläge och bakgrund

Barn- och elevantalet har minskat i staden under flera år. Under de senaste åren har minskningen varit kraftig, vilket har betytt att man inom småbarnspedagogiken och skolorna varit tvungna att reducera antalet barn- och undervisningsgrupper, och i och med det personalantalet. Samtidigt har antalet skolor och daghem förblivit oförändrat.

En reduktion av antalet skolor och daghem aktualiserades senast år 2020, då man utredde Hangöby skolornas framtid. En lösning nåddes då man kunde erbjuda gemensamma skolutrymmen i en av kvarterets fastigheter, samtidigt som småbarnspedagogiken kunde flytta från tillfälliga utrymmen till ändamålsenliga utrymmen i den andra skolfastigheten.

Stadens nio grundskolor är delvist koncentrerade till samma fastigheter, men fortfarande kunde man reducera behovet av antalet byggnader via en skolnätutredning. Även småbarnspedagogikens verksamhetsställen bör ses över.

Stadens revisionsnämnd har påpekat följande i samband med behandlingen av stadens bokslut för år 2024;

*Enligt revisionsnämndens analys är stadens finansieringsunderlag otillräckligt för att upprätthålla det nuvarande skolsystemet. Revisionsnämnden framför sin uppfattning att stadens omfattande skolnät inte längre står i överensstämmelse med de kända elevprognoserna och efterlyser en utredning av anpassningsåtgärder. Det vore skäl att vidta dessa åtgärder utan dröjsmål.
(Utvärderingsberättelsen 2024, SFM, 27.5.2025)*

För att bemöta detta föreslog bildningsnämnden, 7.10.2025, att Hangö stads skolnät samt småbarnspedagogikens verksamhetsställen utreds och att en arbetsgrupp utses. Arbetet inleddes omgående, så att konkreta förslag kan presenteras under våren 2026.

Bildningsnämnden utsåg följande medlemmar till arbetsgruppen: Mikael Alopaeus, Pertti Ruuska Linda Westerlund, Jonas Kallström, Karl-Erik Gustafsson, Ellen Engdal-Dannbäck, Tanja Koivisto, Veli-Jukka Rousu samt som Ungdomsrådets representant Onni Savolainen. Dessutom har stadsstyrelsens representanter närvarit under arbetsgruppens möten.

2.1 Demografi och elevutveckling

- Elevantalet i grundskolan har minskat från ca 760 (2017–2018) till ca 600 elever (2025–2026) och prognosen (3/2026) visar cirka 410 elever 2031–2032.
- Födelsesiffror 2019–2025 påverkar antalet barn i såväl förskolor som inom grundundervisningen, vilket förstärker trenden.

2.2 Verksamhetsstruktur och lokaler

Hangö upprätthåller sex lågstadier och två högstadier, en specialskola och två gymnasier. Totalt elva skolor. Flera skolor har dock gemensamma rektorer. Småbarnspedagogiken bedrivs i flera daghem, underlydande två daghemsföreståndare. Under 2014–2024 har betydande investeringar genomförts i skol- och daghemsfastigheter, dock med varierande underhålls- och reparationsbehov i vissa enheter även i framtiden. En rapport över stadens renoveringsskuld är uppgjord i maj 2025, men tar inte i beaktande det verkliga behovet, t.ex. vid eventuella ändringar av utrymmens verksamheter.

3. Arbetsgruppens arbete

Arbetsgruppen har hållit åtta möten samt en aftonskola för fullmäktige. Underlag som denna rapport baseras på presenteras i PM från dessa möten, samt från stadsfullmäktiges aftonskolas presentationsmaterial, 12.2.2026, och kommentarer och frågor från tillfället. Under möten har även övrig expertis inkallats.

Utgående från dessa har arbetsgruppen fokuserat kring följande åtgärder:

- Fokus 2027–2029: -> indragning av mindre lågstadieskolor; samlokalisering av förskolor i lågstadieskolor; möjlig flytt av åk 6 till högstadierna
- Fokus 2029–2033: -> åtgärder för högstadier och gymnasier, så som utrymmesfrågor samt ämneslärarfrågor; specialundervisningens administrerande och verksamhetsplatser
- Investeringar 2014–2024 genomgångna; -> ca 8,5 M€ i renoveringar/åtgärder, med behov av prioriteringar framåt.
- Arbetsgruppen strävar inte primärt efter inbesparingar på undervisningspersonalen, utan fördelning av resurser genom färre enheter. Detta dock med beaktande av minskande elevantal i framtiden.

4. Analys och scenarier

Utifrån elevprognoser, lokalkostnader och pedagogiska överväganden har arbetsgruppen arbetat fram tre huvudscenarier för lågstadienivån. Scenarierna inkluderar en konsekvent helhetssyn för både svenska och finska språkgrupper, i syfte att undvika motsättningar mellan språkgrupperna.

Scenario	Beskrivning	Fördelar	Risker/Utmaningar
A. Selektiv centralisering	<p>Indragning av Lappvik-skolorna per 1.8.2027.</p> <p>Indragning av Hangöby-skolorna per 1.8.2028.</p> <p>Samlokalisering av förskolor i huvudskolor; förberedelser för eventuell flytt av åk 6 till högstadierna, per 1.8.2029;</p> <p>Utveckling av Tita-Marian koulus verksamhet till en tvåspråkig lärmiljö, bl.a. för elever som har utmaningar med att komma till skolan.</p>	<p>Jämnare resursfördelning; bättre stödundervisning; stabilt elevantal; lägre lokalkostnad per elev.</p>	<p>Kännbara lokala effekter; behov av investeringar i Centralskolan/Keskuskoulu åren 2027 - 2029; fungerande arrangemang kring skoltransporter.</p>
B. Centralisering med gemensamt datum	<p>Samlad indragning av byskolor ett gemensamt datum (t.ex. 1.8.2028)</p>	<p>Enklare kommunikation och genomförande; synlig ekonomisk effekt i ett steg.</p>	<p>Bedöms orealistiskt med dagens elevunderlag; risk att större enheter påverkas av resurser innan omställning.</p>

C. Status quo med effektivisering	Byskolor kvar, men ökad samverkan och profilering; begränsade lokaloptimeringar.	Mindre social påverkan lokalt; bevarad närservice.	Fortsatt höga enhets- och utrymmeskostnader; t.ex. svårare att säkra specialpedagogik och stödtimmar; splittrade lärarlag.
-----------------------------------	--	--	--

5. Småbarnspedagogikens verksamhetsplatser

Arbetsgruppen förespråkar att en samlokalisering av förskolor i lågstadier rekommenderas där det är praktiskt möjligt. Framtida planer för Tita-Marian koulu påverkar planeringen av småbarnspedagogikens verksamhetsplatser. I fall Tita-Marian koulu inte i framtiden skulle verka i nuvarande undervisningsutrymmen, kunde utrymmena fungera som verksamhetsplats för småbarnspedagogiken, eftersom utrymmena är belägna i närheten av Skogshyddans daghem. Detta skulle eventuellt minska behovet av de nuvarande daghemsfastigheterna.

6. Personal, stöd och pedagogisk kvalitet

- Behovet av skolgångshandledare och lärare har ökat trots färre elever, bl.a. p.g.a. den nya stödreformen.
- Stödundervisningens verkliga behov överstiger dagens resurs i flera enheter.
- Arbetsgruppen eftersträvar inte personalminskningar utan bättre riktning av resurser för att möta behovet.
- Genom att koncentrera verksamheten kan man effektivisera tillgången till elevvårdstjänster

7. Preliminär tidsram

1. Våren 2026: Slutlig rapport till bildningsnämnden, stadsstyrelsen och stadsfullmäktige.
2. 2026–2027: Projektering och nödvändiga renoveringar i Centralskolan/Keskuskoulu; beslut om åk 6-lösning.
3. 1.8.2027: Indragning av Lappvik-skolorna (sv/fi), **enligt scenario A**.
4. 1.8.2028: Indragning av Hangöby-skolorna (sv/fi), **enligt scenario A**.
5. 1.8.2029: Åk. 6 flyttar till högstadierna, samtidigt som förskolorna flyttar in i Centralskolan/Keskuskoulu, **enligt scenario A**.
6. 2026 – 2027: Utredda möjligheten att Tita-Marian koulu (specialskola) i framtiden kunde fungera administrativt som en tvåspråkig skola.
7. 2030 – 2033: Eventuell omstrukturering av högstadier/gymnasier; uppföljning och planering av verksamhetsställen.
8. 2030 – 2033: Utredda möjligheter att bygga ett nytt skolkomplex, som omfattar alla skolor, antingen som en skild byggnad, eller som en tillbyggnad till en redan befintlig skola

9. 2030 – 2033: Utredda specialundervisningens behov inom båda språkgrupperna, eventuell samplanering av verksamheten.
10. 2030 – 2033: Utredda möjligheterna att den svensk- och finskspråkiga småbarnspedagogiken skulle fungera i samma enhet, i enlighet med stadens strategi om att främja tvåspråkighet.
11. 2030 – 2033: Utredda alternativa verksamhetsformer och verksamhetsplatser för småbarnspedagogiken i Lappvik

8. Preliminära rekommendationer

- Gå vidare med Scenario A (selektiv centralisering) och förbereda nödvändiga investeringar för mottagande enheter.
- Genomföra samlokalisering av förskolor med lågstadier där kapacitet och logistik medger detta.
- Besluta om att svenska och finska byskolor behandlas parallellt enligt tidsplan och beslut.
- Utredda och besluta om åk 6 i högstadium för att dels säkra utrymmesbehovet, dels för att säkra ämneslärarkompetens och fyllande av undervisningsskyldigheten.
- Fortsätta utveckla språksamarbetet för att stärka attraktivitet och elevrekrytering.
- Stärka stödfunktioner (specialpedagogik, skolgångshandledare) genom omfördelning av personalresurser snarare än nedskärning.
- Etablera uppföljningsmodeller (indikatorer för elevresultat, trivsel, personalens arbetsmiljö, lokalkostnad/elev).

9. Risker och riskhantering

Risk	Föreslagen hantering
Social påverkan i berörda områden	Proaktiv dialog, skolskjutsplanering, övergångsstöd.
Tids- och kostnadsrisk i renoveringar	Realistisk planering med beaktande av budgetram och tid för förverkligande.
Personal- och kompetensförsörjning	Grundlig planering av lärartjänster och skolgångshandledarbefattningar. Fortbildning och vidareutbildning utgående från det lokala behovet.
Lär miljöer och välmående vid större enheter	Investeringar i rastmiljöer, elevhälsa, teamarbete, övriga stödfunktioner.

10. Rekommendationer för fortsatt behandling

1. Godkänna den strategiska inriktningen enligt Scenario A samt den övergripande tidsramen (2027, 2028 och 2029).
2. Ge som uppdrag till stadens interna service att förbereda och förverkliga investeringsbeslut för åren 2027, 2028 och 2029, med inriktning på utrymmen i Centralskolan/Keskuskoulu.

-
-
3. Ge som uppdrag till förvaltningen att vid beslutsfattande utgå från en helhetsbetonad analys kring berörda förändringar.

Bilagor och underlag

1. Sammanfattning av arbetsgruppens arbete
2. Elevstatistik och -prognoser, 2025-26 – 2031-32
3. Interna hyror, åren 2025 och 2026
4. Stadsfullmäktiges aftonskola, 12.2.2026. – Program och presentationsbilder samt kommentarer och frågor.
5. Trelums rapport, 16.5.2025, kring byggnaders renoveringsskulder
6. Ungdomsrådets utlåtande (13.4.2026)

PM från arbetsgruppen för skolnätstuderingen och småbarnspedagogikens verksamhetsplatser (underlag)

Underskrifter

Karl-Erik Gustafsson
bildningsdirektör
-arbetsgruppens ordförande

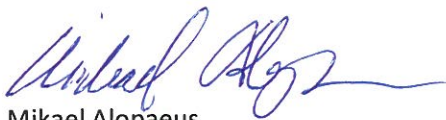
Ellen Engdal-Dannbäck
chef för småbarnspedagogik
-arbetsgruppens vice ordförande

Tanja Koivisto
bildningsnämndens svenskspråkiga
sektionens föredragande

Veli-Jukka Rousu
sivistyslautakunnan suomenkielisen
jaoston esittelijä

Mikael Alopæus
bildningsnämndens ordförande

Pertti Ruuska
bildningsnämndens medlem

Jonas Kallström
bildningsnämndens svenskspråkiga
sektionens ordförande

Linda Westerlund
sivistyslautakunnan suomenkielisen
jaoston puheenjohtaja

Onni Savolainen
Ungdomsrådets representant